

## Natura 2000 gebied 49 – Dinkelland

(Zie leeswijzer)

### Kenschets

---

Natura 2000 Landschap:	Beekdalen
Status:	Habitatrichtlijn
Site code:	NL9801021
Beschermde natuurmonument:	Snoeyinksbeek BN
Beheerder:	Staatsbosbeheer, particulieren
Provincie:	Overijssel
Gemeente:	Dinkelland, Losser
Oppervlakte:	849 ha

### Gebiedsbeschrijving

---

Het gebied Dinkelland bestaat uit het beekdal van de Dinkel met een aantal zijbeken, waaronder het oostelijk deel van het beekdal van de Snoeyinksbeek, en een drietal gevarieerde heideterreinen langs de Puntbeek en Rammelbeek, te weten Punthuizen, Stroothuizen en het Beuninger Achterveld. De Dinkel is een kleine laaglandrivier. Bovenstrooms van de aftakking van het Omleidingskanaal heeft de Dinkel een vrij natuurlijke hydrodynamiek. Benedenstrooms van deze aftakking is de hydrodynamiek sterk gereguleerd. Landschappelijk is het een gaaf beekdal, gekenmerkt door hoogteverschillen, houtwallen, bossen en vochtige en schrale graslanden en heideterreinen. De losliggende delen nabij Punthuizen bestaan uit vochtige en droge heide en heischrale graslanden en blauwgraslanden, afgewisseld met bosjes.

### Begrenzing

---

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) is op de kaart op enkele technische punten verbeterd:

- Verharde wegen en bebouwing, die reeds tekstueel waren geëxclaveerd, zijn aan de rand van het gebied zoveel mogelijk ook op de kaart buiten de begrenzing gebracht.
- De begrenzing is waar mogelijk gelegd langs topografisch herkenbare lijnen, zoals wegen, wateren, perceelscheidingen en bosranden.

Overige wijzigingen van meer dan 1 ha worden in de volgende alinea's toegelicht.

Het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) is op één plaats verkleind:

- Singraven is buiten de begrenzing van het gebied gebracht omdat binnen Twente gekozen is voor beter ontwikkelde voorbeelden van H9160\_A eiken-haagbeukenbos, *hogere zandgronden* (subtype A). Dit habitatype komt beter ontwikkeld voor langs de Snoeyinksbeek (zie onder Landgoederen Oldenzaal).

Het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) is op een aantal plaatsen uitgebreid:

- Het deelgebied Stroothuizen is uitgebreid met enige percelen nieuwe natuur (ca. 26 ha) aan de zuidzijde, waardoor het gebied een meer logische begrenzing krijgt. Deze percelen behoren tot het intrekgebied waardoor de instandhouding van natte habitattypen als H3130 zwakgebufferde vennen kan worden vergemakkelijkt.
- Het deelgebied Punthuizen is uitgebreid met nieuwe natuur aan de west- en zuidzijde en er is verbinding tot stand gebracht met het Beuninger Achterveld ten behoeve van H4030 droge heide via de tussenliggende nieuwe natuur (ca. 52 ha). Dit leidt tot meer samenhang van dit

deelgebied en is van belang voor de instandhouding van H3130 zwakgebufferde vennen en H4010\_A vochtige heiden, *hogere zandgronden* (subtype A).

- In het gebied is opgenomen het beschermd natuurmonument Snoeyinksbeek tot aan het Smoddebosch met direct daaromheen gelegen nieuwe natuur (deels eigendom Natuurmonumenten), onder andere wegens het voorkomen van de H1163 rivierdonderpad (aansluitend op uitbreiding Landgoederen Oldenzaal) (ca. 28 ha)

## Natura 2000 database

---

### Habitattypen

Code	Habitatype
H3130	Zwakgebufferde vennen
H4010	Vochtige heiden
H4030	Droge heiden
H6120	Stroomdalgraslanden
H6230	Heischrale graslanden
H6410	Blauwgraslanden
H91E0	Vochtige alluviale bossen

### Habitatrichtlijnsorten

Soortnr	Soort
H1163	Rivierdonderpad

### Voorstel voor het toevoegen aan de database:

H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen <sup>1</sup>
-------	---

### Voorstel voor het verwijderen uit de database:

H5130	Jeneverbesstruwelen <sup>14</sup>
H1149	Kleine modderkruiper <sup>16</sup>
H1831	Drijvende waterweegbree <sup>13</sup>

## Kernopgaven

---

- 5.02 **Herstel beeklopen:** Herstel beeklopen met natuurlijke morfologie, dynamiek en waterkwaliteit, op landschapsschaal, o.a. t.b.v. gaffellibel H1037, beekprik H1096, rivierprik H1099, rivierdonderpad H1163 met name: Drentse Aa, Swalm, Dinkel en Roer.
- 5.06 **Beekdalflanken:** Ontwikkelen van kleinschalige mozaïeken van heischrale graslanden \*H6230 en blauwgraslanden H6410 met andere beekdalgraslanden en met vochtige heiden (*hogere zandgronden*) H4010\_A op de beekdalflank t b.v. herpetofauna en insecten.
- 5.07 **Vochtige alluviale bossen:** Herstel kwaliteit en vergroting areaal vochtige alluviale bossen (*essen-iepenbossen*) \*H91E0\_B en (*beekbegeleidende bossen*) \*H91E0\_C en behoud leefgebied zeggekorfslak H1016.
- 6.02 **Zwak gebufferde vennen:** Kwaliteitsverbetering (ook latere successiestadia) van zwakgebufferde vennen H3130 mede als habitat voor gevlekte witsnuitlibel H1042 en geoorde fuut A008.

## Instandhoudingsdoelen

---

### Algemene doelen

Behoud van de biodiversiteit van het Natura 2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

### **Habitattypen**

#### **H3130 Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot het *Littorelletalia uniflorae* en/of *Isoëto-Nanojuncetea***

Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting Het habitatype zwakgebufferde vennen komt voor in laagten in de schraallandbegroeiingen (Punthuizen) en in verschillende – deels recent herstellende – vennen (Stroothuizen). Door de oppervlakte levert het gebied een zeer grote bijdrage aan het landelijke doel voor het habitatype. In Punthuizen is het type op een plek in kwaliteit te verbeteren, doordat het plaatselijk verruigd is met hennegras, maar op een andere locatie weet deze 'pionierbegroeiing' al decennia lang stand te houden. In Stroothuizen is het habitatype zwakgebufferde vennen in goede kwaliteit aanwezig. De meest natte vormen van dit habitatype behoeven verbetering van de kwaliteit.

#### **H4010 Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix***

Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige heiden, *hogere zandgronden* (subtype A).

Toelichting Het habitatype vochtige heiden, *hogere zandgronden* (subtype A) wordt aangetroffen in de heideterreintjes Punthuizen, Stroothuizen en Beuninger Achterveld. Het type maakt onderdeel uit van de gradiënt van dekzandruggen naar laagtes. Het habitatype is plaatselijk goed ontwikkeld (Stroothuizen), maar bevat op andere locaties veel pijpenstrootje (Beuninger Achterveld).

#### **H4030 Droge Europese heide**

Doel Uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit.

Toelichting Het habitatype droge heiden wordt aangetroffen op dekzandruggen in de heideterreintjes Punthuizen, Stroothuizen en Beuninger Achterveld. Een lage vegetatiestructuur is van belang voor behoud en ontwikkeling van de habitattypen H6230 heischrale graslanden en H6410 blauwgraslanden, om die reden wordt verdere uitbreiding (ten koste van naaldbos) nagestreefd.

#### **H6120 \*Kalkminnend grasland op dorre zandbodem**

Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting Het habitatype stroomdalgraslanden komt in geringe oppervlakte voor op zandige oeverwallen langs de Dinkel in een vorm met onder meer steenanjer en grote tijm. De vegetatie bevindt zich vooral in het middelste deel van het rivierdal waar de Dinkel nog een vrij natuurlijke dynamiek heeft. Het habitatype, dat landelijk in een zeer ongunstige staat verkeert, kwam hier in het verleden over een veel grotere oppervlakte voor. Er zijn goede mogelijkheden voor herstel van het habitatype stroomdalgraslanden.

#### **H6230 \*Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)**

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit.

**Toelichting** Het habitatype heischrale graslanden komt voor als smalle gordels in de zonering van de habitatypen H6410 blauwgraslanden naar H4010 vochtige en H4030 droge heiden. Landelijk verkeert het type in een zeer ongunstige staat van instandhouding, maar in het 'Dinkelland' zijn de mogelijkheden voor uitbreiding niet voorhanden. Voor het behoud van het habitatype heischrale graslanden is het van belang dat het omgeven wordt door begroeiingen van het habitatype H4030 droge heiden.

**H6410 Grasland met *Molinia* op kalkhoudende, venige, of lemige kleibodem (*Molinion caerulea*)**

**Doel** Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

**Toelichting** Het habitatype blauwgraslanden komt in goede staat voor in Punthuizen, waar een behoudsopgave geldt voor de goede voorbeelden. Een bijzondere soort in dit habitatype is moerassmele, die hier mogelijk de grootste populatie in ons land vormt. In Stroothuizen kan het habitatype blauwgraslanden ontwikkeld worden binnen natuurontwikkelingsgebied, de eerste aanzetten hiertoe zijn reeds in gang gezet. Voor het behoud van het habitatype is het van belang dat het omgeven wordt door begroeiingen van het habitatype H4030 droge heiden.

**H7150 Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het *Rhynchosporion***

**Doel** Behoud oppervlakte en kwaliteit.

**Toelichting** Het habitatype pioniervegetaties met snavelbiezen komt voor op plagplekken in begroeiingen van het habitatype H4010 vochtige heiden, maar zal voor een groot deel weer omvormen tot vochtige heiden. Voor behoud van de soortensamenstelling is het van belang her en der in het terrein pionierplekken te behouden.

**H91E0 \*Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)**

**Doel** Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige alluviale bossen, beekbegeleidende bossen (subtype C).

**Toelichting** Het habitatype vochtige alluviale bossen, beekbegeleidende bossen (subtype C) komt in het gebied voor langs zijbeken van de Dinkel, zoals langs de Snoeyinksbeek, en langs de Dinkel zelf (onder meer bosgebieden Hassinkbos en Hamermaten). Met name langs de Dinkel kan de kwaliteit verbeterd worden.

**Soorten**

**H1163 Rivierdonderpad**

**Doel** Behoud verspreiding, omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

**Toelichting** De Dinkel met haar zijbeken vormt het belangrijkste bekenstelsel voor de rivierdonderpad in ons land. Omdat de soort juist in beken bedreigd is, is behoud van deze leefgebieden van groot belang. Belangrijke populaties komen voor in de Bethlehemsebeek, Snoeyinksbeek, Bloembeek, Elsbeek en Luttermolenbeek.

**Synopsis**

<i>Habitatypen</i>	<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling oppervlakte</i>	<i>Doelstelling kwaliteit</i>
H3130 Zwakgebufferde vennen	-	++	=	>
H4010_A Vochtige heiden ( <i>hogere zandgronden</i> )	-	+	=	>
H4030 Droge heiden	--	+	>	=
H6120 Stroomdalgraslanden	--	++	>	>
H6230 Heischrale graslanden	--	+	=	=
H6410 Blauwgraslanden	--	+	>	>
H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	-	+	=	=

H91E0_C	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	-	+	=	>
---------	--	---	---	---	---

Soorten		<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling leefgebied</i>	<i>Doelstelling populatie</i>
H1163	Rivierdonderpad	-	++	=	=

<sup>1</sup> Op basis van recente informatie blijkt het habitatype thans voor te komen binnen de (huidige) begrenzing van het Natura 2000 gebied.

<sup>14</sup> Herstel van een technische fout in database 2004.

<sup>16</sup> Op basis van recente informatie blijkt de soort niet voor te komen binnen de (huidige) begrenzing van het Natura 2000 gebied of het gebied kan onvoldoende bijdrage leveren.

<sup>13</sup> Op basis van recente informatie blijkt het habitatype niet voor te komen binnen de (huidige) begrenzing van het Natura 2000 gebied of het gebied kan onvoldoende bijdrage leveren.